

[Victor Pürschel.]

Ministeren i at nævne — hvad han har nævnt i sin Pjece paa fuldkommen loyal Maade —, at Dommerforeningen helt havde stillet sig ved Retsplejeudvalgets Side, og det kunde heller ikke have forhindret Ministeren i at nævne, at der var kommet en Udtalelse fra Retsplejeudvalget. Men naar jeg har fremhævet dette, ligger der ikke deri nogen Sigtelse for Illoyalitet, og Ministerens gevaltige Forsvar var derfor som saa meget andet overflødig.

Saa talte Ministeren ogsaa om Grundlovsmæssighed, og det var rørende at høre ham citere Ørsted og Nellemann, to Jurister, som jeg har en meget stor Respekt for, selv om jeg hverken paa dette Punkt eller paa andre driver Afguderi, hverken med mig selv eller med andre. Men den højtærede Minister maa ikke blive saa forfærdet over, at man kan tænke sig Muligheden af, at Rigsdagen kunde tage fejl i Grundlovsmæssighedsspørgsmaalet, thi han har jo selv i Studenterforeningen engang udtalt noget om, at han havde stemt for en Lov, der ud fra en rent juridisk Betragtning maatte siges ikke at være stemmende med Grundloven. Det vil altsaa sige, at den højtærede Minister erkender, at naar man spørger, om en Ting er grundlovsmæssig eller ikke grundlovsmæssig, er et politisk Hensyn for ham afgørende. (*Justitsministeren* [Steincke]: Somme Tider). Ja, somme Tider, men det er fuldkommen tilstrækkeligt, at det somme Tider er afgørende.

Dér har man altsaa dette, at Rigsdagen giver en Grundlov og skærmer denne med særlige Bestemmelser, som gør, at den er vanskelig at ændre, og saa siger man: Men naar politiske Hensyn gør det ønskeligt, giver vi alligevel en Lov, der ikke juridisk stemmer med Grundloven! Det er det Standpunkt, den højtærede Minister og alle hans Medkæmpere forsvarer her. Jeg siger deroverfor, at naar man forlanger, at Domstolene skal rette sig efter Loven, saa er det første Krav, man retter til Domstolene, at de skal rette sig efter Grundloven. Det kan man ikke komme uden om, og det er der ingen af de Herrer, der har forsøgt at komme uden om. De har snakket om noget andet, og det er jo ogsaa det nemmeste.

Den højtærede Minister talte saa bevæget om, hvor vanskelig det er at erkende sine egne Fejl — ja, det er ikke vanskelig i og for sig at erkende dem, for de virkelig højtudviklede Personer er der netop noget tilfredsstillende i at erkende sine egne Fejl —, men hvor farligt det var i det offent-

lige Liv, fordi det misbrugtes. Det er altsaa et Misbrug, jeg skulde have gjort mig skyldig i ved min Udtalelse. Jeg maa sige til den højtærede Minister, at det er vel godt at erkende sine Fejl, men det er endnu bedre at rette dem helt, naar man først har erkendt dem, og det er paa det Punkt, det har glippet en lille bitte Smule for den højtærede Minister. Han har ikke villet erkende sine Fejl saa meget, at han lavede Forslaget om, og det var det, han skulde have gjort. Hvis han havde gjort det, havde han ikke nu behøvet at fortryde det, som han kalder sin egen overdrevne Loyalitet, med en Beskedenhed, der maaské ogsaa kan kaldes en lille Smule overdreven.

Den højtærede Minister svarede ikke paa det Spørgsmaal, jeg rettede til ham, om en Dommer, naar det er hans Overbevisning, at denne Lov er grundlovsstridig, saa kan nægte at lade sig beskikke til denne Ret. Det synes jeg er et meget interessant Spørgsmaal, og det glemte den højtærede Minister at svare paa. Derfor vil jeg gerne minde om det.

Jeg spurgte med Hensyn til Talen om at sætte Lægmænd ind i denne Domstol: Tror man nu oprigtig talt, at Lægmænd har Forudsætninger for at give sig i Lag med en stor og indviklet Sag, lad os tage Mehren-Sagen for Eksempel, uden at have den Øvelse, som Juristen har i at springe alt det overflødige over, og naa ind til det, det kommer an paa dér, give sig i Lag med en saadan Sag og studere den igennem og saa læse nogle andre Akter og afgøre, om det, der nu er ført frem, er noget helt nyt? Tror man, at Lægmænd virkelig har Forudsætning for at kunne gøre det? Tror man ikke, at Justitsministeren havde Ret, da han i sine første Motiver til Lovforslaget sagde, at Lægmænd kunde der — jeg tror nu, der blev sagt formentlig — efter Sagens Beskaffenhed ikke blive Spørgsmaal om at anvende? Jeg tror, at Ministerens første Skøn paa det Punkt er afgørende rigtigt, og jeg advarer mod, at man her af misforstaaet Demokrati vil sætte Lægmænd over for Opgaver, som de ikke kan løse. Det er min Overbevisning, at de kan ikke løse det.

Jeg gør her opmærksom paa, at jeg i min Rigsdagsvirksomhed har gjort mig til Talsmand for Indførelse af Domsmand og altsaa ikke kan tages som en principiel Modstander af Lægmands Medvirkning i Retsplejen. Maa jeg sige derom til den højtærede Justitsminister, at naar Grundloven har godkendt Nævninger og sagt, at de skal medvirke paa visse Punkter, er man i fuldkommen god Overensstemmelse med